

Leergang Leidinggeven aan Presentie 2022

Stichting Presentie verzorgt ook in 2022 de leergang *Leidinggeven aan presentie*. Het programma wordt verzorgd door Marije van der Linde en Jan den Bakker.

Goede zorg met de presentiebenadering

Steeds meer organisaties realiseren goede zorg (of hulp, ondersteuning) met behulp van de presentiebenadering. Dat raakt niet alleen professionals maar ook de onderlinge samenwerking, de manier van leidinggeven, de organisatie van de zorg en de verantwoording van de zorg. In de leergang komen de meest relevante thema's aan de orde voor leidinggevendenden, staffunctionarissen en zorgprofessionals die leiding of ondersteuning bieden aan collega's. De deelnemers maken kennis met de presentiebenadering en de werkprincipes. Zij verkennen hoe ze de werkprincipes in hun eigen rol kunnen vormgeven en wat het van hen vraagt om anderen in staat te stellen goede zorg te leveren.

Aan de orde komt, onder andere, wat de alternatieven zijn voor beheersing en controle met steeds meer regels. We zien leidinggeven als een relationeel proces en dat heeft consequenties voor leiderschap, veranderingsprocessen, kwaliteit en verantwoording. De deelnemers worden uitgedaagd deze thema's kritisch te onderzoeken, positie in te nemen en deze positie zowel persoonlijk als theoretisch te onderbouwen. En, uiteraard, wordt ook gevraagd in de eigen praktijk volop te experimenteren.

Voor wie?

De leergang is gericht op leidinggevendenden, (team)coaches, staffunctionarissen en zorgprofessionals die in hun eigen rol met presentie aan de slag willen en anderen hierbij (willen) ondersteunen. Wij streven bij de samenstelling van de leergroep naar een gevarieerde groep deelnemers uit zorg-, welzijn-, onderwijs en overheidsorganisaties.

De opzet van de leergang

De leergang beslaat een periode van zes maanden en bestaat uit zes ééndaagse bijeenkomsten. Met elke deelnemer wordt vooraf verkend of de leergang past bij zijn of haar leervraag. De leergang wordt afgesloten met een dag waarop de deelnemers een werkstuk presenteren op basis van eigen onderzoeken of experimenten die in de leergang zijn opgepakt.

In de leergang worden de nieuwste ontwikkelingen en inzichten meegenomen.

Programma in het kort

Dag 1 Introductie in de presentiebenadering

Een introductie in het theoretisch fundament van presentie en haar benadering van vraagstukken uit de praktijk van de deelnemers. Bijzondere aandacht krijgt het actief onderzoeken van de eigen waarneming.

Dag 2 Ruimte maken en meebewegen in je rol

Organiseren wordt geassocieerd met beheersing en controle. De praktijk is echter weerbarstig. Geloof in beheersbaarheid leidt vaak tot schijnzekerheid. Wat zijn alternatieven voor beheersing en controle en hoe kun je daar vorm en inhoud aan geven?

Dag 3 Finaliseren in een dynamische context

Functioneren op de snijvlakken van team, organisatie en samenleving is een bijzondere uitdaging. Als de uiteindelijke bedoeling van zorg houvast biedt, is er minder behoefte aan het houvast van steeds meer regels. Door regels te saneren maak je ruimte voor voortdurend reflecteren, leren en experimenteren.

Dag 4 De moeite en baat van relationeel werken

Zorg verlenen kan niet zonder relationeel werken en dat geldt ook voor leidinggeven. Leidinggeven is voortdurend relationeel werken en daar verantwoordelijkheid voor nemen. Maar wat is dan relationeel leidinggeven en hoe werkt dat door in relationeel organiseren en relationeel verantwoorden? En hoe geef je daar vorm aan?

Dag 5 Verandering van praktijken en zorg-ethisch kijken en denken over kwaliteit.

Met behulp van alle aangereikte elementen kijken we naar veranderingsprocessen in de eigen praktijk. Hoe kan je vanuit je rol via een geleidelijke, lerende weg bijdragen aan het veranderen van je eigen manier van doen, die van je team of van je organisatie? Hoe kun je vanuit de presentiebenadering nadenken over kwaliteit van zorg? En dat gebruiken voor verantwoording?

Dag 6 Presentaties van de deelnemers zelf

Door het schrijven van een eigen werkstuk en een presentatie op de slotdag wordt de stof actief verwerkt en worden de leereffecten verankerd.

Praktische informatie

Dagen	Data	Tijden en bijzonderheden
Dag 1	Vrijdag 18 februari 2022	van 9.30 tot 17.00 uur met lunch
Dag 2	Vrijdag 11 maart 2022	van 9.30 tot 17.00 uur met lunch
Dag 3	Donderdag 14 april 2022	van 9.30 tot 17.00 uur met lunch
Dag 4	Vrijdag 13 mei 2022	van 9.30 tot 17.00 uur met lunch
Dag 5	Vrijdag 3 juni 2022	van 9.30 tot 17.00 uur met lunch
Dag 6	donderdag 7 juli 2022	van 9.00 tot 17.00 uur met lunch

Plaats

Regio Utrecht

Prijs

De kosten bedragen € 3.450,- per deelnemer. Bij meer deelnemers uit één organisatie geldt vanaf de tweede deelnemer een korting van 10 % op het reguliere tarief. De leergang gaat door bij minimaal 8 deelnemers.

Verplichte literatuur (niet bij de prijs inbegrepen)

- E. Beurskens, M. van der Linde & A. Baart, *Praktijkboek Presentie*, Coutinho, Bussum 2019

Aanbevolen literatuur:

- Baart, van Dijke, Ouwerkerk en Beurskens, *Buigzame zorg in een onbuigzame wereld, Presentie als transitiekracht*, Den Haag, 2011 (een beschrijving van drie transities)
- Baart, Vosman e.a., *De patiënt terug van weggeweest, Werken aan menslievende zorg in het ziekenhuis*, Amsterdam, 2015 (een beschrijving van een verandertraject)
- Baart (m.m.v. Den Bakker), *De ontdekking van kwaliteit, Theorie en praktijk van relationeel zorg geven*, Amsterdam 2018 (een verdieping van het denken over kwaliteit)

Aanvullende literatuur wordt beschikbaar gesteld tijdens de leergang.

Zie voor publicaties ook: www.presentie.nl

Aanmelding en toelating

Aanmelden doet u door het aanmeldingsformulier op onze website, www.presentie.nl, in te vullen en te versturen.

Uw inschrijving wordt behandeld in volgorde van binnenkomst en de aanmelding is definitief na het voldoen van het cursusgeld.

Met elke deelnemer wordt vooraf verkend of de leergang past bij zijn of haar leervraag.

De leergang is bijzonder geschikt voor organisaties in zorg, onderwijs, welzijn en overheid die een start willen maken of gemaakt hebben met een presentietraject. We raden aan om met meer leidinggevend(en)/ managers/ staffunctionarissen en zorgprofessionals uit één organisatie deel te nemen. Dat blijkt, zo geven deelnemers zelf aan, het leerproces te versterken.

Kijk voor meer informatie over presentie op www.presentie.nl

Leerbegeleiders

Marije van der Linde is als stafid van Stichting Presentie betrokken bij verander- en transitieprocessen in organisaties. Zij vervult daarin verschillende rollen, variërend van transitie-manager tot trainer of supervisor. Ze heeft haar werkervaring opgedaan in de zorg- en hulpverlening, o.a. in maatschappelijk werk, bemoeizorg en psychiatrie.

Drs. Jan den Bakker is stafid van Stichting Presentie en begeleidt organisaties bij het werken volgens de presentiebenadering. Hij heeft met name werkervaring opgedaan in lijn- en staffuncties in de gezondheidszorg en gebruikt die ervaring om theorie en praktijk met elkaar te verbinden.